

Arvamuste ja kooskõlastuste koondtabel

1. ARVAMUSED JA KOOSKÕLASTUSED

1.1.Puudutatud asutused ja isikud

Jrk nr	Arvamuse esitaja	Arvamuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud arvamuse osas
1	Telia Eesti AS 18.08.2026 kiri nr EC.1-5.1/1206-1	Informeerime teid, et Riigitee 15 Tallinna–Rapla Türi tee km 17,46 asuva Kirdalu ristmiku rekonstrueerimise projekteeritavas alas paiknevad Teliale kuuluvad siderajatised. Projekteerimiseks võtta siderajatiste kaitsmiseks, säilimiseks või ümberehitamiseks tehnilised tingimused Telia „Ehitajate portaal“ Telia teenused ehitajale, arendajale ja maaomanikule - Telia kaudu.	Otsus: 1. Projekteerimiseks taotleda tehnilised tingimused Telia Eesti AS-lt 2. Lugada, et arvamuse andjal puuduvad vastuväited projekteerimistingimuste eelnõule
2	Saku Vallavalitsus	<i>Transpordiameti projekteerimislepingu töövõtja esitas 29.07.2026 e-kirjaga eskiislahenduse Saku Vallavalitsusele ettepanekute tegemiseks.</i> <i>Saku Vallavalitsus esitas 31.08.2026 e-kirjaga Transpordiametile ettepanekud eskiislahendusele, mille arvestamise või mittearvestamise võimaluste osas vastas Transpordiamet 10.09.2026 e-kirjaga.</i> <i>Projekteerimistingimuste menetluse käigus Saku Vallavalitus seisukohta ei esitanud ega taotlenud vastamise tähtaja pikendamist.</i>	Põhjendus: Transpordiamet teeb Saku Vallavalitsusega projekteerimisel koostööd, sõltumata sellest, et Saku Vallavalitsus projekteerimistingimuste menetluses arvamust ei esitanud. Otsus: Pädev asutus eeldab EhS § 31 lg 6 alusel, et arvamuse avaldaja ei soovinud projekteerimistingimuste osas arvamust avaldada.
3	Maa- ja Ruumiamet	<i>Maa- ja Ruumiamet pole tähtajaks seisukohta esitanud ega taotlenud vastamise tähtaja pikendamist.</i>	Otsus: Pädev asutus eeldab EhS § 31 lg 6 alusel, et arvamuse avaldaja ei soovinud projekteerimistingimuste osas arvamust avaldada.
4	MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus	<i>MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus pole tähtajaks seisukohta esitanud ega taotlenud vastamise tähtaja pikendamist.</i>	Otsus: Pädev asutus eeldab EhS § 31 lg 6 alusel, et arvamuse avaldaja ei soovinud projekteerimistingimuste osas arvamust avaldada.
5	Elektrilevi OÜ	<i>Elektrilevi OÜ pole tähtajaks seisukohta esitanud ega taotlenud vastamise tähtaja pikendamist.</i>	Otsus: Pädev asutus eeldab EhS § 31 lg 6 alusel, et arvamuse avaldaja ei soovinud projekteerimistingimuste osas arvamust avaldada.

1.2.Piirnevate kinnisasjade omanikud

Jrk nr	Kinnisasja nimi ja katastriüksuse tunnus	Arvamuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud arvamuse osas
1	Uus-Kirdemäe 71801:001:2199 19.08.2026 e-kiri nr 8-1/26-080/14351-2 (TRAM dokumendiregistris)	Tere, seoses liikluse suurenemisega sellele teelõigul on müratase aastate jooksul märgatavalt tõusnud oleks meie soov saada müratõke.	Põhjendus: Kirdalu ristmiku rekonstrueerimise projekti eesmärk on ristmiku ümberehitus liiklusohhtliku koha likvideerimiseks ning selle projektiga ei lahendata küsimusi, mis ei ole käesoleva projekti eesmärgigks. Projektiga kavandataivate tegevustega ei muudeta müraolukorda kõnealusel teelõigul ning seetõttu ei kavandata müraseina rajamist Kirdalu ristmiku ümberehitamise projektis. Otsus: Mitte arvestada ettepanekuga kavandada Uus-Kirdemäe kinnistul paikneva eluhoone kaitseks müratõkkeseina.
2	Loojangu tee 3 71801:006:0475 Loojangu tee 5 71801:006:0477 Vahepõllu	Käesolevaga esitame vastuse Riigitee 15 Tallinna–Rapla–Türi tee (edaspidi Riigitee) km 17,46 asuva Kirdalu ristmiku rekonstrueerimise ehitusprojekti koostamiseks väljastatud projekteerimistingimustele.	Põhjendus: Lähtuvalt menetluse käigus tulnud arvamustest on projekteerimistingimuste juurde kuuluvat eskiislahendust muudetud. Lõpliku eskiislahenduse kohaselt ei ole kavas Vahepõllu kinnistu mahasõitu sulgeda ega rajada ka freespurukattega juurdepääsuteed ning

	71801:006:0264 23.08.2026 e-kiri nr 8-1/26-080/14351-3 (TRAM dokumendiregistris)	Teeme ettepaneku täiendada projekteerimistingimusi selliselt, et Riigitee km 17,46 asuva Kirdalu ristmiku rekonstrueerimise ehitusprojekti koostamisel nähakse ette vasakpöörde tegemiseks Loojangu tee eraldi mahapöörde rada ning valgustus Loojangu tee mahasõidu piirkonda. Olemasolev põllumajandusettevõtja otseühendus riigiteelt oma kinnistule on kavandatud sulgeda ning edaspidi hakkab põllumajandusettevõtte kasutama Loojangu tee mahasõitu ning selle kaudu kavandatavaid koguja- ja ühendusteid. Lahenduse väljatöötamisel palume arvestada põllumajandusettevõtte kasutuses olevate suuremõõtmeliste põllumajandusmasinatega ja nende pöörderaadiustega. Samuti palume kontrollida, et Riigiteelt Loojangu teele pöörav põllumajandustehnika suudaks ohutult sooritada pöörde ning jätkata liikumist Loojangu tee kaudu kavandatavale kogujateele ilma vastassuunavööndisse või teepeenrale kaldumata. Leiame, et nimetatud lahendused parandaks liiklusohutust ja liikluse sujuvust, vähendades vasakpööret sooritavate sõidukite tõttu põhisuunale tekkivaid häiringuid ning võimalikke tagant otsasõidu riske. Palume projekteerimisel arvestada käesoleva ettepanekuga ning näha ehitusprojektis ette Loojangu tee suunaline vasakpöörderada ja Loojangu tee mahasõidu piirkonna valgustus.	selle võrra on projektala vähendatud. Tegu on Kirdalu ristmiku ümberehitamisega liiklusohutliku koha likvideerimiseks ning Loojangu tee ristmikku ei ole ette nähtud antud projektiga ümber ehitada. Sellegipoolest näeme, et projektiga kavandatavad muudatused võiksid mõjuda positiivselt ka Loojangu tee ristmikule – kavandatakse jalgteühendus bussipeatusesse, pikendatakse möödasõidukeelu ala ja ristmiku piirkonnas vähendatakse piirkiirust. Kirdalu ristmik, bussipeatused ja neid ühendav teeületuskoht valgustatakse. Täpne lahendus koostatakse projekteerimise käigus, kuid on võimalik, et teevalgustus ulatub ka Loojangu tee ristmikuni. <u>Otsus:</u> 1. Mitte arvestada ettepanekuga näha ette Loojangu tee ristmikule tugimaanteele vasakpöörderada. 2. Arvestada osaliselt ettepanekuga kavandada Loojangu tee ristmikku piirkonda valgustus. Projekteerimise käigus hinnata Loojangu tee ristmiku valgustamise vajadust. Põhjendatud juhul kavandada valgustuse lahendus, mis valgustaks ka Loojangu tee ristmikku.
3	Välja 71801:006:0041 27.08.2026 kri nr 8-1/26-080/14351-4 (TRAM dokumendiregistris)	Kinnitan dokumendi, 14.08.2026 number: 8-1/26-080/14351-1, kättesaamist. Edastan meie, Välja kinnistu elanike, arvamused ja ettepanekud Kirdalu ristmiku rekonstrueerimise projekteerimistingimuste eelnõu kohta. Mõlemad mahasõidud Välja kinnistule tuleb säilitada. Põhjendan, Tallinna poolne mahasõit on vajalik kuna see on õuealale, maja juurde, ainus sissepääs autodele juba alates 1961 aastast. Rapla poolne mahasõit on vajalik 1. traktorite ja põllutöömashinate juurdepääsuks tootmisobjektidele, põllud, garaaz. 2. Välja kinnistu jagamise teel tekib uus kinnistu, Soovälja, kuhu on planeeritud elamumaa (maamõõtmise on praegu käimas). Maa- ja Ruumiameti soovitusel on planeeritud Soovälja kinnistule juurdepääs just selle mahasõidu kaudu. Kui kasvanud sirelihekk ja puud on vaja nähtavuse parandamiseks eemaldada, siis selle vastu me ei ole. Samas me eeldame, et rekonstrueerimise käigus paigaldatakse siis eemaldatava heki asemele müratõke (aed).	<u>Põhjendus:</u> Lähtuvalt menetluse käigus tulnud arvamustest, on projekteerimistingimuste juurde kuuluvat eskiislahendust muudetud ning selle kohaselt ei kavandata esialgu Välja kinnistu ühe mahasõidu sulgemist. Välja kinnistu hoovi piirav aed ulatub osaliselt riigimaa kinnistule. Aiast väljapool asuvad täna veel sirelihekk ja üksikud puud. Projekteerimise käigus hinnatakse kas nähtavuse tagamiseks on vajalik sirelihekki ja puid piirata või likvideerida. Kui nähtavuse tagamiseks on vajalik haljastust likvideerida, siis võetakse kinnistuomanikuga ühendust, et täpsustada võimalik asendusistutuse või aia ümbertõstmise lahendus Välja kinnistule. Kirdalu ristmiku rekonstrueerimise projekti eesmärk on ristmiku ümberehitus liiklusohutliku koha likvideerimiseks ning selle projektiga ei lahendata küsimusi, mis ei ole käesoleva projekti eesmärgiks, mistõttu antud projekti koosseisus müratõkkeseina rajamist ei kavandata. <u>Otsus:</u> 1. Arvestada ettepanekuga säilitada mõlemad Välja kinnistu mahasõidud kui sulgemine pole liiklusohutuse tagamiseks ilmtingimata vajalik. Vajaliku nähtavuse tagamiseks kaaluda esmajoonel haljastuse kärpimist. Kui nähtavuse tagamiseks on vajalik haljastust suuremas mahus likvideerida, siis võtta Välja kinnistu omanikuga ühendust, et lahendus täpsustada. 2. Mitte arvestada ettepanekuga kavandada Välja kinnistul paikneva eluhoone kaitseks müratõkkeseina.
4	Loojangu tee 1 71801:006:0470 Loojangu tee 2 71801:006:0474 Loojangu tee 4 71801:006:0476	Ettepanekud Kirdalu ristmiku rekonstrueerimise eskiislahenduse kohta Lugupeetud Transpordiameti meeskond, Täname Transpordiametit selle eest, et tegelete Kirdalu ristmiku rekonstrueerimisega. Meie küla elanike jaoks on väga oluline tagada ristmikul ja selle lähiümbruses kõigi liiklejate, sealhulgas laste ja eakate, võimalikult suur ohutus.	<u>Põhjendus:</u> Lähtuvalt menetluse käigus tulnud arvamustest on projekteerimistingimuste juurde kuuluvat eskiislahendust muudetud. Lõpliku eskiislahenduse kohaselt ei ole kavas Vahepõllu kinnistu mahasõitu sulgeda ega rajada ka freespurukattega juurdepääsuteed ning selle võrra on projektala vähendatud. Tegu on Kirdalu ristmiku

Koplipõllu 71801:006:0284 28.08.2026 kiri nr 8-1/26-080/14351-5 (TRAM dokumendiregistris)	Oleme tutvunud esitatud projekteerimistingimuste ja Kirdalu ristmiku eskiislahendusega ning soovime võimaluse korral teha järgmised ettepanekud, mida palume projekti koostamisel arvesse võtta: <u>1. Valgustuse pikendamine Loojangu tee alguseni</u> Palume ette näha tänavavalgustuse pikendamise kuni Loojangu tee alguseni. See parandaks oluliselt nähtavust ning suurendaks eelkõige pimedal ajal ristmiku ja Loojangu tee liiklejate ohutust. <u>2. Möödasõidu keelamine Loojangu tee mahasõidu vastas</u> Palume ette näha möödasõidu keelamine Loojangu tee mahasõidu läheduses nii liiklusmärkide kui ka punase eraldusjoone/eraldusriba abil. Juba praegu esineb olukordi, kus sõidukid alustavad või sooritavad möödasõitu vahetult Loojangu tee mahasõidu vastas. Kuna Tallinna suunast Rapla poole liikudes on pärast ristmikku möödasõiduvõimalused piiratud, toimub möödasõit sageli just selles piirkonnas. See tekitab eriti ohtlikke olukordi Loojangu teelt põhiteele välja sõites ning samuti olukordades, kus Tallinna poolt liikuv sõiduk pöörab Loojangu teele või ootab vasakpöörde võimalust. Samuti suurendab selline olukord ohtu jalakäijatele, kes liiguvad ristmiku piirkonnas ja peavad arvestama suure kiirusega lähenevate ning möödasõitu sooritavate sõidukitega. Eriti oluline on tagada jalakäijate ohutus arvestades piirkonna elamuid ja igapäevast liikumist Loojangu tee ning ristmiku vahel. Olukorra muudab eriti ohtlikuks asjaolu, et liiklejad ei pea selles piirkonnas sageli kinni kehtestatud kiirusepiirangust ning möödasõitu sooritavad sõidukid võivad liikuda lubatud piirkiirusest oluliselt kiiremini. Meie hinnangul tekib selliseid ohtlikke olukordi keskmiselt iga 2–3 päeva järel. Seda liiklusohu tõsidust näitab ka 26.08.2026 liiklusõnnetus, kus pörkasid kokku kolm sõidukit ning üks inimene viidi haiglasse. Kuigi tegemist oli naaberristmikuga, näitab selline juhtum, et suure liikluskoormuse, ristmike ja ebaõigesti valitud sõidukiiruse korral võivad liiklusolukorrad väga kiiresti muutuda ohtlikuks. Sellest liiklusõnnetusest kirjutas hiljuti ka Delfi: https://www.delfi.ee/artikkel/120606150/saku-vallas-toimus-kolme-soiduki-vahel-liiklusonnetus-uks-inimene-viidi-haiglasse. Arvestades, et projekteerimistingimustes on Kirdalu ristmik juba määratletud liiklusohutliku kohana ning probleemina on välja toodud ka kiirusepiirangust kinnipidamine, peame vajalikuks pöörata erilist tähelepanu just selliste konfliktsete olukordade ennetamisele. <u>3. Kiiruskaamera paigaldamine</u> Palume kaaluda ristmikule kiiruskaamera paigaldamist, mis võimaldaks jälgida liikluskiirust mõlemas sõidusuunas. Kiiruskaamera aitaks meie hinnangul kõige tõhusamalt distsiplineerida liiklejaid kinni pidama kehtestatud kiirusepiirangust ning suurendaks seeläbi kogu ristmiku liiklusohutust. Leiame, et koos teiste kavandatavate meetmetega aitaks kiiruskaamera muuta ristmiku piirkonna oluliselt turvalisemaks. <u>4. Eraldi pöördetee Loojangu teele</u> Palume võimalusel ette näha Tallinna poolt Loojangu teele pööramiseks eraldi pöördetee. Eraldi pöördetee vähendaks põhiteel liikuvate sõidukite ja Loojangu teele pööravate sõidukite vahelisi konflikte ning võimaldaks vältida olukordi, kus vasakpöört ootav sõiduk takistab või ohustab põhiteel liikuvat liiklust. Palume eeltoodud ettepanekuid võimaluse korral projekti koostamisel arvesse võtta ning hinnata nende rakendamise võimalikkust liiklusohutuse seisukohast. Täname Transpordiametit tehtava töö ning külaelanike ettepanekutega arvestamise eest.	ümberehitamisega liiklusohutliku koha likvideerimiseks ning Loojangu tee ristmikku ei ole ette nähtud antud projektiga ümber ehitada. Sellegipoolest näeme, et projektiga kavandatavad muudatused võiksid mõjuda positiivselt ka Loojangu tee ristmikule – kavandatakse jalgteühendus bussipeatusesse, pikendatakse möödasõidukeelu ala ja ristmiku piirkonnas vähendatakse piirkiirust. Kiiruskaamera paigaldamisi Transpordiamet üldjuhul projektides ette ei näe. Vajadusel kavandatakse kiiruskaamera paigaldamine eraldiseisvalt. Otsus: 1. Arvestada osaliselt ettepanekuga kavandada Loojangu tee ristmikku piirkonda valgustus. Projekteerimise käigus hinnata Loojangu tee ristmiku valgustamise vajadust. Põhjendatud juhul kavandada valgustuse lahendus, mis valgustaks ka Loojangu tee ristmikku. 2. Arvestada ettepanekuga pikendada möödasõidukeelu ala nii, et see katab ka Loojangu tee ristmikku. 3. Mitte arvestada ettepanekuga kavandada projektiga kiiruskaamera paigaldamine. 4. Mitte arvestada ettepanekuga näha ette Loojangu tee ristmikule tugimaanteele vasakpöörderada.
---	---	--

1.3.Piirnevate kinnisasjade omanikud, kes arvamust ei avaldanud

Järgnevas tabelis toodud kinnisasjade osas projekteerimistingimuste menetluse käigus arvamust ei avaldatud. Kui arvamuse andja ei ole kümne päeva jooksul projekteerimistingimuste eelnõu saamisest arvates arvamust avaldanud ega ole taotlenud tähtaja pikendamist, eeldatakse, et arvamuse andja ei soovi projekteerimistingimuste eelnõu kohta arvamust avaldada (EhS § 31 lg 6).

Kinnisasja nimi	Katastriüksuse tunnus
Kirdalu küla	71901:001:0186
Kirdemäe	71801:001:2198
Kopli	71801:006:0046

Kinnisasja nimi	Katastriüksuse tunnus
Koplimetsa	71801:006:0283
Kuuse	71801:001:2096
Lagevälja	71801:006:1090

Kinnisasja nimi	Katastriüksuse tunnus
Lepiku	71801:006:0056
Lepikuõue	71901:001:0086
Loojangu tee 4a	71901:001:0976

Kinnisasja nimi	Katastriüksuse tunnus
Loojangu tee 6	71901:001:0977
Mäe	71901:001:0285
Väike-Piirita	71801:006:0234

* Kui kooskõlastaja või arvamuse andja ei ole kümne päeva jooksul projekteerimistingimuste eelnõu saamisest arvates kooskõlastamisest keeldunud või arvamust avaldanud ega ole taotlenud tähtaja pikendamist, loetakse projekteerimistingimuste eelnõu kooskõlastaja poolt vaikimisi kooskõlastatuks või eeldatakse, et arvamuse andja ei soovi projekteerimistingimuste eelnõu kohta arvamust avaldada (EhS § 31 lg 6).